

Op armslengte

Ronald Hermsen

Er valt iets op mijn hoofd. Van schrik buk ik. Maar het was geen vallen, er landde iets op mijn hoofd. En nu loopt het. Hipt op mijn schouder en kijkt me om een hoekje aan. Mijn eerste gedachte, 'als hij maar niet in mijn oog pikt', verdwijnt snel, want het enige wat ik bij hem meen te zien, is nieuwsgierigheid.

Het is een Kauw en ik loop in De Moeren bij Zundert, alweer jaren geleden. Dat ik er nu aan denk komt doordat ik in de tuin een stel Kauwen met een Ekster zie bakkeleien. De vogel loopt mijn arm af richting hand, stopt en kijkt me aan. Ik kijk terug, wat mag. Hij dribbelt wat heen en weer. Even later springt hij op, landt op de grond, loopt een stukje met me mee, fladdert weer op mijn hoofd, wiegt op mijn passen heen en weer. Hij hipt op mijn arm, springt op de grond, fladdert op mijn schouder, kijkt me weer aan... en zo gaat het een bospadlengte door. Dan verdwijnt de kauw weer.

Deze vogel had een ring die ik had kunnen aflezen, maar dat heb ik niet gedaan. Ik was ook niet zo zeer onderzoekend, maar meer verbaasd en verrast door die onverwachte ontmoeting. Ik vond het op een bepaalde manier ook heel intiem, omdat het helemaal niet aanvoelde alsof de vogel op zijn hoede was. Hij leek eerder ontspannen en benieuwd, terwijl we elkaar van dichtbij in de ogen keken. Nu kan ik wel allerlei

Kauw | Ronald Hermsen

(menselijke) eigenschappen aan de vogel toedichten, maar ik zal nooit weten wat zijn werkelijke beweegredenen waren om op mijn hoofd te landen. Maar goed, ken je ooit de ware beweegredenen van een ander? Bekijken we niet alles en iedereen door een persoonlijk filter van concepten, ervaringen, (voor)oordelen en achtergrond?

Werkelijkheidservaring

Mijn intieme beleving van deze ontmoeting met de Kauw is voor Achilles Cools zo vreemd nog niet, lees ik in zijn boek *De kauw*. Cools leeft tussen een kolonie Kauwen en probeert de vogels te begrijpen: "... na een tijdje bleek elke vogel net iets andere ogen, stem, houding of grootte te hebben". Hij leerde in iedere Kauw een individu zien, ook in zijn gedrag: ... ik leerde omgaan met kauwen als levende wezens. Niet door ze te beschouwen als objecten van onderzoek of als ornithologische of biologische specimens, ook niet door ze buitenzintuiglijke eigenschappen toe te schrijven en evenmin door ze te benaderen

met valse sentimentaliteit of met verheven antropomorfe termen, maar alleen door ze als levende wezens te plaatsen in hun eigen leefomstandigheden, leerde ik binnendringen in hun oorspronkelijk en sociaal leven. Er is weinig dat me groter genot verschaft dan een dier in de vrije natuur dat me een glimp gunt in zijn geheime dierenrijk. Iedere waarneming is dan ook een avontuur, een ontdekkingsreis naar een andere wereld. ... Het stelt je in staat om je kennisverwervend en gevoelsmatig in te leven in de werkelijkheidervaring van andere wezens. Het is een medegevoeligheid die ons de mogelijkheid verschaft ons een voorstelling te maken van hetgeen er bij de ander omgaat. Daardoor is het mogelijk tot kennis en begrip te komen, tot het aanvaarden en respecteren van de ander."

Mijn Kauwmoment was zo'n micro-avontuur, een direct contact. Ik wil niet spreken van verliefdheid, maar vervoering was er zeker.